

Naděžda Slunská - HON NA ČARODĚJNICE

I

Teď, když to všechno nebylo jen každodenním snem, ale realitou, teď teprve to cítil jako sen. Neskutečný sen.

Vytřeštěné oči té dívky na hranici, hučení zapáchajícího davu, vůni smolného dřeva, příkazy pochopů, vysoké hlasy jezuitských bratří.

Taková zvrhlost! Ty černé sadistické svině... Třásl se odporem. Byl dokonale informován - z literatury. Ale vidět to, na vlastní oči to vidět, cítit pot, cítit pachy... Vidět to nešťastné děvče!

Otáčel se po lidech, díval se jim do tváří, tázavě, vyděšeně. Což to dopustí? Což nikdo nepřekoná strach a nepostaví se proti zruďnému obřadu?

Potom snad by bylo povoleno... potom by se to snad nebralo tak přísně, jako že měnil běh věcí... Kdyby se jen připojil, rozumíte, nic jsem neovlivňoval, jen jsem se připojil k už vybuchlému odporu lidu proti krvavému rozsudku...

Ale neodporoval nikdo. Jen v očích některých lidí, pozorujících dívku šílenou strachy, pochopy a modlící se jezovity, bylo jasně vidět strach.

"Už aby to bylo za námi," prohodil cizincův soused.

Cizinec se neovládl.

"Vy to tak necháte?" zamumlal.

"Co?"

"Vy necháte to ubohé děvče..."

"Má přece znamení..." řekl muž a jako by tím řekl vše. Pak se podezřívavě zadíval na cizince: " - Vy to nevíte?"

Cizinec se v rozpacích otočil - a viděl, že je středem pozornosti celého hloučku diváků, a že všichni mají v očích ten podivně nepřátelský, podezřívavý, štítivý výraz...

II

- Jsou zfanatizovaní, všichni tady jsou zfanatizovaní - uvědomil si. - Ty jezovitské svině, ti hajzlové, vymyli lidem mozek, učinili je nástrojem svých hříchů... Na ty tady se bude muset jinak..."

Selhával, cítil, že selhává, že ztrácí poslední zbytky povinného nadhledu, že porušuje všechny sliby, jimiž se zavázal před touto cestou po časové smyčce.

Selhával, ale nedokázal se zastavit, ovládnout. Vždyť přece šlo o člověka, o živého, bezbranného člověka, o tu nevinou, zmučenou bytost, skoro ještě dítě...

"A kdo jste vy!!!" otázal se jeden z mužů zlověstně a znělo to, jako by křičel: "A tady je další!!"

Vzpamatoval se v nejvyšší čas. Vzpamatoval?

III

"Bůh!" řekl a prostranstvím to zadunělo, jako by jeho hlas vycházel ze země.

Dav zašuměl a v hrůze zíral na cizince. Všichni to viděli: v záři slunce se chvěla nad cizincovou hlavou zřetelná aureola.

Cizinec vykročil z davu, k hranici a všichni viděli, že se vznáší, že jeho chodidla se nedotýkají země.

Náhle byl oblečen v bělostné, splývající říze, a nikdo si nemohl vzpomenout, že by se byl převlékal.

Jezovitští bratři v hrůze proti němu napřáhli krucifixy:

"Odstup, Satane..."

Pomalu, božsky se usmál a požehnal jim. Krucifixy vydaly zlatou záři a z nebe se ozvaly sladké tóny. Na hlavy davu začaly padat růžové, na hlavy jezovitů pak bílé květy.

Lidé klekali.

- To mi to jde - smál se v duchu cizinec. Pak řekl:

"Odvažte tu dívku."

"Odvažte tu dívku, lidé...", zazpíval, a z nebe se se ozvala mnohonásobná líbezná ozvěna.

Pochopové stáli a bezradně se dívali na inkvizitora.

"Odvažte tu dívku, lidé, je nevinná!" zavolal bůh.

Velký inkvizitor se odvážil pozvednout hlas:

"Má znamení, pane náš. Je to čarodějnice."

- Ty svině jezovitská - pomyslel si bůh. Ale laskavě se na něj usmál a požehnal mu:

"Odpouštím ti, synu. Lidé jsou omylní. Dívka je nevinná. Slouží bohu. Čarodějnice neexistují."

"Čaruje, ó pane!" ozval se výkřik z davu. "Začaruje dobytek! Dcery do nemoci, syny do smrti! Umí kouzla! Má znamení!"

Cizinec se opět laskavě usmál a požehnal hlavu. Z nebe se snesla další přehršle květů.

Hlas zmlkl.

IV

"Mučili jste tu dívku, otče?" zeptal se bůh něžně inkvizitora.

"Mučili, ó. Přiznala se k obcování s ďáblem, k čarodějným sabatům, dále -"

"Řekni mi, otče: proč se přiznávala? Proč raději nepoužila svých kouzel, svých nečistých známostí a neutekla z mučících nástrojů? Proč vás nezačarovala?"

Položil tu otázku vášnivě, tak jak si ji položil už tolikrát, v době, kdy ještě tato cesta byla snem.

"Nemohla, ó pane."

"Proč nemohla, bratře inkvizitore?" ptal se bůh bezelstně. Se zadostiučiněním vychutnával tento okamžik. Tahle chvíle mu stojí za jakýkoliv trest.

"Byla přece přivázaná..."

Otevřel přivřené oči. - Že se s ním bavíš, s blbem - řekl si bůh. Došla mu trpělivost.

"Podle tebe, otče, čarodějnice nedokáže rozvázat provazy?" Hlas zaduněl zemí.

"Kdyby toto dítě mělo čarodějnou moc, nikdy by nedopustilo, aby se dostalo na hranici! Na hranici se může dostat jen člověk bezbranný proti těm věrolomným, kdož křiví slovo boží! - Odvažte tu dívku, bratři!"

Zem se pod jeho hněvem zachvěla. Dav v děsu ustoupil. Lidé prchali, padali tváří do prachu, skrývali hlavu v loktech.

Jen Velký inkvizitor se ledově, zpříma díval, jak zmatení pochopové odvažují omámenou dívku. Nemohla uvěřit takovému štěstí.

V

Trvalo to dlouho: uzly se v nejistých rukou zasukovaly.

Cizince zatím opustila povznesená nálada. - Co teď? Co s ní budu vlastně dělat? - přemýšlel. Teď teprve mu došly všechny důsledky porušení předpisů. Jak jen se z toho vyvlíkne?

Ale netrápil se dlouho.

VI

Pochopové konečně odvázáli dívku, a jako by nebyli tak docela přesvědčeni o pravdivosti božích slov, uskočili z jejího dosahu.

Dívka musela sama slézt z hranice. Polena se pod bosýma nohama rozestupovala a drtila holé kotníky. Lýtka krvavěla.

Bylo to tak dojemné a lidské, jak dívka sestupovala dětsky neohrabaně, pozpátku a po čtyřech z hranice, že mu náhlý pocit zadostiučinění a jakési morální výhry vehnal slzy do očí a přehlušil všechny úzkosti.

Děvčeti se podařilo dostat se na pevnou zem. S díky na rtech se blížilo ke svému zachránci.

Trochu se potácelo po přestálém utrpení a bylo vidět, jaké je to ještě dítě.

Na chvíli zavřel oči. Když je otevřel, stála dívka před ním. Plaše se usmála a v rozpacích sklonila hlavu.

Usmál se také, a s týmž přihlouplým úsměvem pak sledoval, jak se dívce rychle špičatí uši.

Ilustrace Martin Zhouf